

24. 7. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Limity autonomie sportu z pohledu soutěžního práva - část II.

Podle Soudního dvora Evropské unie může být v některých případech negativní dopad pravidel sportovních asociací na řádné fungování hospodářské soutěže ze své povahy natolik závažný, že jejich odůvodnění bude možné pouze při splnění podmínek čl. 101 odst. 3 SFEU. Tak tomu bude zejména v případech, kdy pravidla sportovních asociací nejsou založena na hmotněprávních kritériích a procesních podmínkách, které jsou způsobilé zaručit jejich transparentní, objektivní, nediskriminační a přiměřenou povahu.

Dne 21. prosince 2023 Soudní dvůr Evropské unie („SDEU“) vynesl ve sportovním prostředí dlouho očekávané rozsudky ve věci Superligy[1] a Mezinárodní bruslařské unie („ISU“)[2]. V obou případech se SDEU zabýval otázkou, zda mohou sportovní asociace podmiňovat vznik alternativních soutěží mimo strukturu dané asociace a účast svých členů na těchto soutěžích svým předchozím souhlasem. Vzhledem k tomu, že podrobnější shrnutí obou případů včetně stanovisek generálního advokáta Rantose obsahuje předchozí [článek](#), jsou nyní ponechány stranou a následující text se věnuje pouze rozboru zmíněných rozsudků.

Regulační pravomoc sportovních asociací a její limity

SDEU na úvod připomněl, že již v minulosti uznal právní autonomii sportovních asociací přijímat pravidla týkající se zejména organizace soutěží, jejich řádného průběhu a účasti sportovců na nich. Současně však upozornil, že sportovní asociace výkonem svých práv nemohou nedůvodně omezit výkon práv a svobod svých členů nebo dokonce třetích osob.

SDEU uznal, že je legitimní podřídít organizaci a průběh mezinárodních fotbalových soutěží společným pravidlům, jejichž cílem je zaručit stejnorodost a koordinaci těchto soutěží v rámci společného kalendáře a účinně podporovat pořádání sportovních soutěží založených na rovnosti příležitostí a výkonnosti. V této souvislosti SDEU rovněž akceptoval, že je obecně legitimní zajistit dodržování těchto společných pravidel prostřednictvím systému předchozího schválení uvedených soutěží a účasti klubů a hráčů v nich.

Za legitimní však podle SDEU nelze považovat takový systém předchozího schválení, který umožňuje sportovním asociacím zabránit jakémukoli konkurenčnímu podniku v přístupu na trh. Tak je tomu zejména v případech, kdy systém předchozího schválení není založen na hmotněprávních kritériích a procesních podmínkách, které jsou způsobilé zaručit jeho transparentní, objektivní, nediskriminační a přiměřenou povahu. V takovém případě podle SDEU neexistuje dostatečná garance, že sportovní asociace nezneužijí svého dominantního (monopolního) postavení na trhu tím, že by v rozporu s čl. 102 SFEU bránily konkurentům ve vstupu na trh a zvýhodňovaly svou vlastní činnost.

Současně podle SDEU vykazuje dotčený systém předchozího schválení při absenci zmíněných hmotněprávních kritérií a procesních podmínek takový stupeň škodlivosti pro hospodářskou soutěž, že jej lze kvalifikovat jako rozhodnutí, jehož „cílem“ je vyloučení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie („SFEU“). Na rozdíl od rozhodnutí, jehož

„důsledkem“ je vyloučení hospodářské soutěže, proto není nutné přezkoumávat skutečné nebo potenciální účinky uvedeného systému na hospodářskou soutěž.

K existenci případného odůvodnění

Podle ustálené judikatury SDEU ne každá dohoda mezi podniky nebo rozhodnutí sdružení podniků, které omezují svobodu jednání podniků, spadají nezbytně pod zákaz stanovený v čl. 101 odst. 1 SFEU. Zkoumání hospodářského a právního kontextu těchto dohod a rozhodnutí může vést k závěru, že jsou odůvodněné, nezbytné a přiměřené s ohledem na určité cíle, které lze považovat za legitimní.[\[3\]](#)

SDEU nicméně upozornil, že předmětnou judikaturu nelze použít v případě jednání, které svou samotnou povahou porušuje čl. 102 SFEU, ani jednání, jehož „cílem“ je vyloučit, omezit nebo narušit hospodářskou soutěž. Podle SDEU může být takové jednání vyňato ze zákazu stanoveného v čl. 101 odst. 1 SFEU pouze na základě čl. 101 odst. 3 SFEU. To však jen za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky stanovené tímto ustanovením.[\[4\]](#)

Podle čl. 101 odst. 3 SFEU může být dohoda nebo rozhodnutí, které byly shledány omezujícími podle čl. 101 odst. 1 SFEU, prohlášeny za platné a vykonatelné, pokud (i) přispívají ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo podporují technický či hospodářský pokrok, (ii) umožňují spotřebitelům spravedlivý podíl na výsledném prospěchu, (iii) neukládají dotčeným podnikům omezení, která nejsou nezbytná pro dosažení těchto cílů a (iv) nevylučují hospodářskou soutěž ve vztahu k podstatné části dotčených výrobků nebo služeb. Nesplnění jedné ze čtyř uvedených podmínek přitom postačuje k vyloučení aplikace této výjimky.

SDEU naznačil, že aplikace uvedené výjimky na projednávané případy je vyloučena, neboť systém předchozího schválení FIFA/UEFA a ISU umožňuje dotčeným sportovním asociacím zabránit jakémukoli konkurenčnímu podniku v přístupu na trh (nesplnění čtvrté podmínky). Významným faktorem odůvodňujícím uvedený závěr je podle SDEU skutečnost, že systém předchozího schválení není založen na hmotněprávních kritériích a procesních podmínkách, které jsou způsobilé zaručit jeho transparentní, objektivní, nediskriminační a přiměřenou povahu.

Závěr

SDEU objasnil, že v případě kvalifikace pravidel sportovní asociace jako rozhodnutí, jehož „cílem“ je vyloučení hospodářské soutěže, nelze taková pravidla odůvodnit sledováním určitých legitimních cílů. To však neznamená, že by taková pravidla byla automaticky posouzena jako protisoutěžní ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU nebo čl. 102 SFEU. Sportovní asociace má v takovém případě možnost prokázat, že na její pravidla lze aplikovat výjimku podle čl. 101 odst. 3 SFEU. Úspěšnost takového postupu nicméně předpokládá, že se dotčená pravidla sportovní asociace řídí hmotněprávními kritérii a procesními podmínkami, které jsou schopny zajistit jejich transparentní, objektivní, nediskriminační a přiměřenou povahu.

Mgr. Bc. Pavel Glos,
advokát

act Řanda Havel Legal advokátní kancelář s.r.o.

Truhlářská 13-15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 537 500 - 501

Fax: +420 222 537 510

e-mail: office.prague@actlegal-rhl.com

[1] Rozsudek ve věci European Superleague Company SL, sp.zn. C-333/21 ze dne 21.12.2023 („Rozsudek ve věci Superliga“).

[2] Rozsudek ve věci International Skating Union, sp.zn. C-124/21 P ze dne 21.12.2023.

[3] Viz rozsudky ve věci Wouters a další, sp.zn. C-309/99 ze dne 19.2.2002, bod 97; Meca-Medina a Majcen v. Komise, sp.zn. C-519/04 P ze dne 18.7.2006, body 42 až 48; a Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, sp.zn. C-1/12 ze dne 28.2.2013, body 93, 96 a 97.

[4] Rozsudek ve věci Superliga, body 185 až 187.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)